

WORKSHEET THỰC HÀNH

Cờ vàng cờ đỏ, bộ lọc để biết điều gì là thật trước khi quyết

Tóm tắt giải pháp · đi kèm bài Cờ vàng, cờ đỏ

Biến thông tin hôm nay được thiết kế để bạn cảm thấy chứ không phải để bạn biết. Là người ở giữa, bạn vẫn phải chọn, nên cần một bộ lọc trước khi tin. Một trang để dán bàn làm việc.

■ Cờ vàng, nghe với sự cẩn trọng

Cờ vàng không có nghĩa là sai, mà là có thể đúng nhưng đừng hành động lớn trước khi đi kiểm chứng. Sáu dấu hiệu: nguồn không đến từ nơi nghiên cứu nghiêm túc, người nói đang bảo vệ cái họ kiếm sống từ đó, người dẫn không đủ sức hỏi ngược, người ta trao sẵn quan điểm và bảo bạn nên cảm thấy thế nào, nội dung bị cắt khỏi nguồn gốc mất ngữ cảnh, và chỉ là một trường hợp lẻ chưa ai xác nhận.

■ Cờ đỏ, dừng lại

Cờ đỏ mạnh hơn, gần như chắc chắn có gì đó sai. Sáu dấu hiệu: nhật đúng một kết quả ngược với tất cả phần còn lại để tin theo, có mùi âm mưu hay thế lực che giấu, kiểu "cách chính thống đều sai chỉ mình tôi đúng và họ bịt miệng tôi", quy chụp cả một nhóm người, gộp cả một ngành hay phòng ban thành một khối để kết tội, và "mua ngay không thì lỡ". Gốc của mọi lá cờ là tự soi thiên kiến: tôi đang kiểm chứng hay đang đi tìm lý do biện minh cho điều mình đã muốn làm?

■ Một việc tuần này

Lấy một thông tin hoặc quyết định lớn gần nhất bạn sắp tin, chạy nó qua 12 dấu hiệu, rồi làm đúng một việc kiểm chứng (về xem bản gốc, hỏi một người không ăn tiền từ vụ này, tìm nguồn thứ hai) trước khi quyết:

— Thắng từ bên trong.